

نگرش شهروندان تهرانی به پیوند اعضاء و اهدای عضو در مرگ مغزی، ۱۳۷۹

دکتر علیرضا ظهور^۱، مسعود بزرگ‌مقام^۲

چکیده

زمینه و هدف: ضربه مغزی یکی از شایع ترین دلایل منجر به فوت در حوادث می‌باشد. در مرگ مغزی، بیمار فعالیت‌های قشر و ساقه مغز خود را از دست داده و احتمال بازگشت بطور مطلق وجود ندارد. سالانه بیش از ۵ هزار مرگ مغزی در اثر سوانح و تصادفات در کشور رخ می‌دهد و کمتر از ۱۰٪ آنان جزو اهدا کنندگان عضو می‌باشند. تعداد پیوند اعضاء در ایران به دلیل کمبود اعضای اهدایی قابل پیوند، بسیار پایین تر از اروپا و آمریکا بوده است. این مطالعه به منظور بررسی نگرش شهروندان ۲۰ تا ۶۰ ساله تهرانی نسبت به اهدای عضو در مرگ مغزی انجام گرفت.

روش کار: مطالعه به صورت مقطعی (cross-sectional) در بهار سال ۱۳۷۹ انجام شد. برای جمع آوری داده‌ها از پرسشنامه تنظیمی و روش نمونه گیری چند مرحله‌ای استفاده گردید. در این پژوهش ۷۳۰ نفر (۳۸۴ زن و ۳۴۶ مرد) مورد بررسی قرار گرفتند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS و آزمون‌های مجذور کای و تی استفاده گردید.

یافته‌ها: حدود ۴۴٪ افراد تحت بررسی بازگشت به حیات را در مرگ مغزی غیر ممکن دانسته‌اند که حدود ۹۳٪ از آنها با پیوند اعضاء از افراد با مرگ مغزی موافق بودند. نتایج همچنین نشان داد که ۸۸٪ موافقین با پیوند اعضاء، راضی به تکمیل و امضای فرم اهدای عضو بودند. رضایت دهنده‌گان مهمترین دلایل خود را توجه به بعد انسانی و ثواب اخروی بیان داشتند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج به دست آمده از این پژوهش، آموزش به مردم در جهت افزایش آگاهی نسبت به مرگ مغزی و ایجاد نگرش مثبت در اهدای عضو ضروری به نظر می‌رسد. در ضمن تدوین قوانین منطبق با شرع مقدس اسلام در مورد مرگ مغزی، اهدای عضو و پیوند اعضاء توصیه می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: پیوند اعضاء، اهدای عضو، مرگ مغزی

۱- مؤلف مسئول: دانشیار اپیدمیولوژی دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی ایران

۲- کارشناس ارشد مدیریت و اطلاع رسانی- بنیاد امور بیماریهای خاص